

Myosotis australis

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/Etymologie

De wetenschappelijke naam *Myosotis australis* is samengesteld uit twee Griekse en Latijnse elementen. De geslachtsnaam *Myosotis* is afgeleid van het Oudgrieks 'mus' (muis) en 'ous' of 'otos' (oor), wat 'muizenootje' betekent. Dit verwijst naar de korte, puntige en behaarde bladeren van veel soorten binnen dit geslacht. De soortaanduiding *australis* is Latijn voor 'zuidelijk' of 'van het zuiden', wat duidelijk de herkomst van deze soort in het zuidelijk halfrond aangeeft, met name Australië en Nieuw-Zeeland. De Nederlandse benaming voor het geslacht is vergeet-me-nietje.

Taxonomie

Myosotis australis is een inheemse soort van het zuidelijk halfrond binnen de Vergeet-me-nietjes.

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Boraginales*
- Familie: *Boraginaceae*
- Geslacht: *Myosotis*
- Soort: *Myosotis australis*

De soort wordt soms verdeeld in twee ondersoorten.

Synoniemen

Vanwege de brede verspreiding in Australië en Nieuw-Zeeland zijn er historisch gezien verschillende namen aan deze plant gegeven, die nu als synoniemen worden beschouwd. De soort is door Robert Brown in 1810 beschreven. Enkele synoniemen zijn *Myosotis mooreana* en *Myosotis lytteltonensis*, en ook variëteiten zoals *Myosotis australis* var. *conspicua* en *Myosotis australis* var. *lytteltonensis* worden nu opgenomen onder de hoofdnaam *M. australis*.

Eventuele variëteiten en cultivars

Myosotis australis is een wilde en inheemse soort, en is in de tuinbouw niet breed gecultiveerd, in tegenstelling tot de Europese soorten zoals *M. sylvatica*. De soort wordt in Australië en Nieuw-Zeeland beschreven als een plant met variabele bloemkleuren (wit of geel) en heeft twee erkende ondersoorten die zich voornamelijk onderscheiden op basis van bladkenmerken en geografische locatie: *Myosotis australis* subsp. *australis*, de ondersoort die van nature voorkomt in Australië en Nieuw-Zeeland, en *Myosotis australis* subsp. *saruwagedica*, een ondersoort die endemisch is voor Nieuw-Guinea. Er zijn geen bekende, wijdverbreide cultivars met verhandelde namen voor deze soort. De wilde populaties worden wel informeel aangeduid naar hun bloemkleur, zoals de 'yellow-flowered plant' binnen het *M. australis* complex.

Familie

De plant behoort tot de familie *Boraginaceae* (ruwbladigenfamilie). Dit is een grote familie van kruidachtige planten, struiken en bomen, waarvan de meeste planten ruwe, behaarde bladeren hebben, een kenmerk dat ook vaak bij het geslacht *Myosotis* voorkomt.

Hoogte

Myosotis australis is een gracieuze, polvormende, meerjarige of eenjarige plant. De hoogte is bescheiden, variërend van ongeveer 10 tot 40 centimeter. De plant ontwikkelt een basale rozet waaruit de bloemstengels oprijzen.

Bloemkleur

De bloemen van *Myosotis australis* zijn klein en trechtervormig. In tegenstelling tot de typische hemelsblauwe Europese vergeet-me-nietjes, is de bloemkleur van deze soort vaak wit of geel, met soms een lichtblauw of violette tint in sommige populaties of selecties. De bloemen verschijnen in eindstandige trossen (cymeen) en zijn slechts 2 tot 4 millimeter lang.

Bladkleur

De bladeren van de basale rozet zijn spatelvormig of elliptisch en hebben een groen tot donkergroene kleur. Zowel de bladeren als de stengels zijn dicht bedekt met fijne, vaak haakvormige haartjes. De stengelbladeren zijn kleiner en lancetvormig.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Myosotis australis* is relatief lang, afhankelijk van de locatie en het klimaat. In Australië en Nieuw-Zeeland ligt de hoofd bloeitijd tussen september en maart, met een piek in de warmere zomermaanden. In Nieuw-Guinea kan de plant vrijwel het hele jaar door bloeien in de subalpiene zones.

Standplaats

De soort komt van nature voor in montane tot alpiene gebieden. *Myosotis australis* groeit in open, rotsachtige en stenige habitats, zoals kliffen, rotsen, puinhellingen en graslanden. De plant vereist een goed doorlatende, vochtige tot droge bodem en gedijt in de volle zon.

Herkomst

Myosotis australis is inheems in het zuidelijk halfrond, met een verspreidingsgebied dat Australië (inclusief Tasmanië), Nieuw-Zeeland en Nieuw-Guinea omvat. Hij wordt aangetroffen op een breed hoogtebereik, van zeeniveau tot wel 4350 meter in de bergen van Nieuw-Guinea.

Soort Gewas

Het is een kruidachtige plant die zowel als eenjarige als een kortlevende vaste plant of tweejarige kan groeien, afhankelijk van de lokale omstandigheden. Het groeit vanuit een rozet en kan klonterig groeien.

Vermeerderingswijze

De plant kan gemakkelijk worden vermeerderd uit vers zaad. In ideale omstandigheden zal de plant zich in de tuin vrijelijk zelf uitzaaïen. Ook vermeerdering door zaadcollectie en gecontroleerd zaaien is een effectieve methode, waarbij het rijpe zaad verzameld wordt in de herfst wanneer de zaaddozen bruin beginnen te worden.

Klimaatzone (usda-zones)

Als plant die voorkomt in alpiene en montane gebieden van het zuidelijk halfrond, is er geen eenduidige USDA-zone beschikbaar die het gehele verspreidingsgebied dekt. De alpiene herkomst suggereert echter een zekere koudebestendigheid. De plant is niet commercieel verkrijgbaar voor de reguliere tuinbouw in de VS, en daarom zijn er geen standaard USDA-zones gedefinieerd. Over het algemeen zullen veel *Myosotis*-soorten gedijen in zones 3 tot 8.

Insecten

Zoals veel kleine bloemen binnen de *Boraginaceae*-familie, trekt *Myosotis australis* waarschijnlijk verschillende kleine bestuivers aan. Over het algemeen worden vergeet-me-nietjes gewaardeerd door honingbijen en andere kleine bijensoorten vanwege hun nectar. Specifieke studies naar insecten op deze inheemse soort ontbreken in de algemene literatuur.

Bronvermelding

https://en.wikipedia.org/wiki/Myosotis_australis

<https://www.nzpcn.org.nz/flora/species/myosotis-australis/>

<https://spapps.environment.sa.gov.au/SeedsOfSA/speciesinformation.html?rid=3012>

<https://vicflora.rbg.vic.gov.au/flora/taxon/0bd394c7-f094-4832-8aee-1ad11c2c4eb2>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat (<i>Myosotis australis</i>)
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Myosotis</i> (muizenootje), <i>australis</i> (zuidelijk).
Taxonomie	Familie: <i>Boraginaceae</i> , Geslacht: <i>Myosotis</i> , Soort: <i>M. australis</i> .
Synoniemen	<i>Myosotis mooreana</i> , <i>Myosotis lytteltonensis</i> .
Eventuele variëteiten en cultivars	Subsp. <i>australis</i> en subsp. <i>saruwagedica</i> . Geen commerciële cultivars bekend.
Familie	<i>Boraginaceae</i> (ruwbladigenfamilie).
Hoogte	10–40 cm.
Bloemkleur	Wit of geel (soms lichtblauw of violet).
Bladkleur	Groen tot donkergroen, behaard.
Bloeiperiode	September t/m maart (Australië/Nieuw-Zeeland).
Standplaats	Volle zon, goed doorlatende, rotsachtige of stenige grond.
Herkomst	Australië, Nieuw-Zeeland en Nieuw-Guinea.
Soort Gewas	Eenjarige, tweejarige of kortlevende vaste plant (kruidachtig).
Vermeerderingswijze	Zaaien (zelfzaai).
Klimaatzone (usda-zones)	Niet gespecificeerd (alpiene herkomst suggereert koudebestendigheid).
Insecten	Trekt kleine bestuivers aan, waaronder bijen.